

RijnGouwelijn

Projectorganisatie RijnGouwelijn

Bezoekadres

Bargelaan 22
2333 CT Leiden

Postadres

Postbus 509
2300 AM Leiden

T 070 441 8566

F 071 512 5874

E info@rijngouwelijk.nl

I www.rijngouwelijk.nl

Memo

van Projectorganisatie RijnGouweLijn
aan Gemeente Katwijk
betreft Toetsingsfilosofie Verkeersveiligheid Katwijk
kopie
datum

30 juli 2009

Inleiding

De gemeente Katwijk is als wegbeheerder verantwoordelijk voor de verkeersveiligheid in Katwijk. Zij controleert of het tracé van de RijnGouwelijn door Katwijk voldoet aan de gestelde verkeersveiligheidseisen.

De Projectorganisatie RGL heeft als taak om aan te tonen dat het ontwerp van de RijnGouwelijn voldoet aan de gestelde verkeersveiligheidseisen. Daartoe laat zij een verkeersveiligheidsanalyse uitvoeren door een onafhankelijke adviseur. Een onafhankelijke Commissie (Independent Safety Assessor (ISA)) toetst deze analyse. Deze werkwijze is vastgelegd in het *Normdocument Veiligheid Lightrail*. De Projectorganisatie RGL hanteert dit document als leidraad.

Deze memo beschrijft hoe in het kader van de ontwikkeling van de RijnGouwelijn West in Katwijk het proces van toetsing wordt gevolgd.

Rollen en werkwijze

Om de verkeersveiligheid te kunnen toetsen, zullen eerst de diverse rollen met de daarbij behorende verantwoordelijkheden onderscheiden moeten worden. Op grond hiervan kan de onderlinge samenhang daartussen en dus de werkwijze worden gedefinieerd. In onderstaande tabel staan de verschillende rollen benoemd:

Rol	Verantwoordelijkheid	Partij	Opmerking
Normsteller	Opstellen van de veiligheidsnormen.	Gemeente Katwijk	Deze rol volgt uit het feit dat Katwijk wegbeheerder is.
Toezichthouder	Toezien dat aan de veiligheidsnormen wordt voldaan.	Gemeente Katwijk	Deze rol volgt uit het feit dat Katwijk wegbeheerder is.
Ontwerper	Opstellen van het ontwerp	Gemeente Katwijk en Projectorganisatie RGL	
Opdrachtgever	Verantwoordelijk voor het (aantonbaar) voldoen aan de gestelde veiligheidsnormen	Projectorganisatie RGL	Onafhankelijk adviseur analyseert de verkeersveiligheid

Rol	Verantwoordelijkheid	Partij	Opmerking
Toetser	Beoordeelt als onafhankelijke partij of aan de gestelde veiligheidseisen voldaan wordt	Independent Safety Assessor (ISA)	

Werkwijze op hoofdlijnen

De normsteller bepaalt aan welke veiligheidseisen voldaan moet worden. Vervolgens maken de ontwerpers een ontwerp en stellen een ontwerpverantwoording op. Dit is een notitie waarin wordt aangegeven welke afwegingen er bij de ontwerpkeuzes zijn gemaakt. Door middel van analyses wordt bepaald of het ontwerp voldoet aan de gestelde veiligheidseisen. De opdrachtgever is verantwoordelijk voor het (laten) uitvoeren van die analyses en het, op grond van de analyses, zonodig aanpassen van het ontwerp.

Het ontwerp, de ontwerpverantwoording en de veiligheidsanalyses worden voorgelegd aan de onafhankelijke toetser. Deze beoordeelt of er voldoende is aangetoond dat aan de gestelde veiligheidseisen is voldaan.

De toezichthouder volgt dit proces, stelt vast of het proces goed is verlopen en dat het ontwerp aan de veiligheidseisen voldoet. De toezichthouder bekrachtigt, bij een positief oordeel, het ontwerp.

Procesbeschrijving

Opdrachtgever

De Projectorganisatie RGL in de rol van opdrachtgever is verantwoordelijk voor het realiseren van het veiligheidsniveau dat door de normsteller is geëist. De opdrachtgever geeft invulling aan deze verantwoordelijkheid door het laten uitvoeren van verkeersveiligheidsanalyses door een onafhankelijke adviseur en het laten toetsen van de ontwerpen en analyses door de ISA. De projectorganisatie heeft gefungeerd als coördinator van het proces.

De gestelde Norm

De gemeente Katwijk heeft als eis met betrekking tot de verkeersveiligheid gesteld dat de situatie door de komst van de RijnGouweLijn niet onveiliger mag worden dan de huidige situatie. In de terminologie van het Normdocument Veiligheid Lightrail wordt voor de verkeersveiligheid een 'stand still' situatie geëist. Dit principe houdt in dat de nieuwe situatie tenminste even veilig moet zijn als de huidige situatie. Een verslechtering van de veiligheid is dus niet toegestaan. Dit principe is als algemeen uitgangspunt voor de RijnGouwelijn vastgelegd.

Daarnaast geldt voor de gemeente Katwijk het ALARP principe (As Low As Reasonable Practible/Possible). Dit principe schrijft voor dat maatregelen, die de veiligheid verbeteren en met eenvoudige middelen kunnen worden uitgevoerd, altijd genomen moeten worden.

Deze gestelde norm is in de analyse van de onafhankelijke adviseur verder uitgewerkt. Deze uitwerking is getoetst door de ISA.

Het ontwerp en verbetering van het ontwerp

De ontwerpen van de RijnGouwelijn zijn door de gemeente Katwijk en de Projectorganisatie RGL in samenwerking gemaakt. In dit ontwerpproces streven partijen ernaar te voldoen aan de gestelde eisen met betrekking tot de verkeersveiligheid.

Als resultaat van dit ontwerpproces zijn door de gemeente Katwijk vastgestelde ontwerptekeningen en ontwerponderbouwingen aan de Projectorganisatie RGL geleverd. Daarnaast heeft de gemeente verkeersintensiteiten of inschattingen daarvan voor alle tracédelen geleverd.

De ontwerpen worden door de onafhankelijke adviseur geanalyseerd op verkeersveiligheid (zie onder). Op basis van de analyseresultaten zijn de ontwerpen als verkeersveilig beoordeeld of is een advies gegeven ter verdere verbetering. Deze (verbeterde) ontwerpen zijn ter toetsing aan de ISA voorgelegd.

Wellicht ten overvloede wordt hierbij vermeld dat dit ontwerpproces gedurende de hele ontwikkeling van het ontwerp van de RijnGouweLijn West in Katwijk gecontinueerd wordt en per fase wordt afgerond.

Verkeersveiligheidsanalyses

De verkeersveiligheidsanalyses worden in opdracht van de Projectorganisatie RGL uitgevoerd door een onafhankelijke adviseur. Als uitgangspunt voor de analyses worden de eisen van Duurzaam Veilig gebruikt. Dit zijn eisen die breed in Nederland worden toegepast en welke zijn ontwikkeld door de stichting CROW.

Het resultaat van de analyses bestaat uit een conclusie met betrekking tot het relatieve veiligheidsniveau voor de verschillende groepen verkeersdeelnemers (voetgangers, fietsers en inzittenden van voertuigen) vóór en ná de realisatie van de RijnGouwelijn (stand still). Tevens kan daarbij een advies gegeven zijn om, in het kader van ALARP, een beter ontwerp en daarmee een nog hoger veiligheidsniveau te bereiken. Deze resultaten zijn vastgelegd in een rapportage.

Toetsing

Toetsing heeft plaatsgevonden door de ISA. De ISA heeft daarbij de ontwerptekeningen, de ontwerpverantwoording, de verkeersintensiteiten (of de inschattingen daarvan) en de resultaten van de verkeersveiligheidsanalyses als input gekregen. De ISA heeft de analysemethodiek van de onafhankelijke adviseur ook beoordeeld.

In zijn oordeel heeft de ISA niet alleen de uitkomsten van de analyses van de onafhankelijke adviseur maar ook haar eigen aanwezige deskundigheid mee laten tellen.

Deze toetsing kan leiden tot voorstellen voor verdere verbetering van de ontwerpen. Deze verdere verbeteringen worden meegenomen in het ontwerp, waarna deze opnieuw geanalyseerd worden. De verbeterde ontwerpen worden daarna eveneens voor hertoetsing voorgelegd aan de ISA. De ISA legt hierbij haar bevindingen vast in een rapportage.

Besluitvorming

De gemeente is vanuit haar verantwoordelijkheid als wegbeheerder, toezichthouder voor de verkeersveiligheid in Katwijk. De toezichthouder besluit uiteindelijk of het ontwerp voldoet aan de eisen m.b.t. verkeersveiligheid. Tussen gemeente en provincie dient daartoe te worden afgesproken dat het oordeel van de ISA leidend zal zijn voor de beoordeling door de toezichthouder. Op basis van de rapportages van de onafhankelijke adviseur en de ISA zal de projectorganisatie de bevindingen aanbieden aan de gemeente Katwijk ter verdere besluitvorming binnen de gemeente.